

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА**

Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського

“Затверджено”

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М. П. Драгоманова
Протокол № _ від «__» березня 2020р.
Голова Приймальної комісії
_____ Андрущенко В. П.

“Рекомендовано”

Вченою радою факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського
Протокол № від « » лютого 2020р.
Голова Вченої ради
_____ Федоришин В.І.

Програма вступного фахового випробування (співбесіди)

**для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, при
вступі на навчання для здобуття ступеня магістра
на базі здобутого ступеня бакалавра**

галузь знань: 01 -Освіта
02 – Культура і мистецтво
спеціальність: 014 – Середня освіта (Музичне мистецтво)
025 – Музичне мистецтво

• ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Абітурієнти, які вступають до факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського повинні скласти фахові випробування з:

- Гри на музичних інструментах (фортепіано, баян, скрипка, акордеон, бандура, гітара).
- Вокального випробування.
- Теорії та історії музики.
- З хорового диригування.
- З методики музичного освіти.

До вступних іспитів з фаху будуть допущені абітурієнти, які мають здоровий голосовий та диригентський апарат.

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

- Під час проведення іспитів з гри на музичному інструменті абітурієнти мають продемонструвати майстерне художнє виконання творів, різних за жанром та стилем.
- Під час проведення іспитів з вокального випробування абітурієнти мають продемонструвати виразне виконання вокальних творів, відмінних за жанром і стилем, зробити художньо-педагогічний аналіз вокального твору зі шкільного репертуару.
- З теорії та історії музики абітурієнтам необхідно показати знання з дисциплін музично-теоретичного циклу, музично-історичного циклу та зробити аналіз музичних творів.
- Під час проведення іспитів з хорового диригування абітурієнти мають продемонструвати майстерне і художнє виконання хорових творів, різних за стилем й жанром; один твір зіграти на фортепіано та зробити музично-теоретичний і вокально-хоровий аналіз партитури.
- З методики музичної освіти необхідно в ході співбесіди показати знання з історії, теорії та методики розвитку музичної освіти в Україні та світі (орієнтовні питання для співбесіди додаються); проспівати пісню під власний супровід (для учнів різних вікових груп); виконати твір для слухання музики.

Абітурієнти всіх спеціальностей після фахового випробування в ході співбесіди відповідають на питання комісії з методики викладання фахової дисципліни, а також методики музичного виховання (питання додаються).

**• КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТА ДО
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ГРИ НА МУЗИЧНИХ
ІНСТРУМЕНТАХ**

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>
<i>0-99 бали</i>	<i>Низький</i>	Технічно недосконале виконання усіх творів. Відсутність відчуття форми. Малохудожнє виконання всіх творів. Темпово-ритмічна нестабільність. Низький рівень осмислення художньо-образного змісту творів.
<i>100-139 балів</i>	<i>Задовільний</i>	Недостатній рівень художнього виконання творів без урахування їхніх стилєвих особливостей. Слабкий рівень технічної майстерності виконання. Недостатньо виразне інтонування звучання творів.
<i>140-169 балів</i>	<i>Достатній</i>	Недостатня технічна майстерність виконання одного твору. Наявність відчуття форми, але недостатньо виразне інтонування звучання одного твору. Темпово-ритмічна стабільність. Достатній рівень осмислення художньо-образного змісту твору.

170-200 балів	Високий	Технічно досконале виконання всіх творів з урахуванням їхніх стилевих особливостей. Наявність відчуття форми та виразного інтонування звучання. Темпово-ритмічна стабільність. Віртуозне виконання етюда або п'єси технічного характеру. Високий рівень осмислення художньо-образного змісту творів та багатство звукової палітри.
----------------------	----------------	--

Тривалість фахового випробування з гри на музичних інструментах **25 хвилин** на одного абітурієнта.

**Орієнтовний список творів
для інструментального виконання
(приблизна складність)**

Фортепіано

Поліфонічні твори

- **Бах Й.** Органна фантазія та fuga c moll. Транскр. для ф-но. Л.Ревуцького/ Ревуцький Л. Фортепіанні твори. – К., 1953.
- **Бібік В.** Прелюдія і fuga c moll / Поліфонічні п'єси українських композиторів. –К., 1972.
- **Задерацький В.** Вибрані прелюдії та fugи для ф-но. – К., 1982.*
- **Карабіц І.** Поліфонічна прелюдія / Поліфонічні твори українських радянських композиторів для фортепіано. Зошит 1. – К., 1979.*
- **Подвала В.** Прелюдія та fuga. – К., 1980.
- **Сасько Г.** Три інвенції / Поліфонічні твори українських радянських композиторів для фортепіано. Зошит 1. – К., 1979.*
- **Шостакович Д.** Прелюдія та fuga Op. 87 з 24 прелюдій та fug. / Поліфонічні п'єси українських та російських композиторів для фортепіано. Вип. 1. – К., 1972.*
- **Щедрін Р.** Прелюдія та fuga / Поліфонічні п'єси українських та російських композиторів для фортепіано. Вип. 1. – К., 1972.*

Твори великої форми

- **Барвинський В.** Соната для ф-но. – К., 1990.*
- **Бетховен Л.** Сонати для фортепіано. Ред. А.Гольденвейзера (по вибору). – Т.1: (№№16-32). – М., 1965.
- **Бетховен Л.** Варіації для фортепіано. Вип. 1 (за вибором). – Мюнхен., 1955.
- **Вілінський М.** Варіації для фортепіано. Ор. 33. – К., 1952.
- **Коломісць А.** Варіації на тему Л.М.Ревуцького для ф-но. –К., 1989.*
- **Косенко В.** Соната №3. Ор. 15 h moll / Українська радянська фортепіанна музика. –Т. 1, ч.3. – К., 1976.
- **Моцарт В.** 9 варіацій (с dur). – 12 варіацій (с dur). – 2 Фантазії (с moll) / Альбом Моцарта. – Будапешт, 1966.
- **Сечкін В.** Варіації мі мінор для фортепіано. – К., 1959.
- **Сільвестров В.** Сонати для фортепіано (за вибором). – К., 1987.*
- **Скорульський М.** Соната. Ор / Українська радянська фортепіанна музика. – Т. 1, ч. 3. – К., 1976.*
- **Тиц М.** Соната №2. Ор. 5/ Українська радянська фортепіанна музика. – Т.1, ч.3. – К., 1976.*
- **Шуберт Ф.** Анданте с вариациями. Ор. 142. В dur. – Будапешт, 1980.

Твори середньої форми

- **Барабашов В.** Гумореска / Твори українських радянських композиторів для ф-но. Вип.1. – К., 1968.*
- **Воробкевич І.** Думка / Українська фортепіанна музика. – К., 1965.*
- **Довженко В.** Дума для фортепіано. – К., 1953. – Ліричний вальс. Для ф-но. Ор.8 №1. – К., 1956. – Три веснянки для ф-но. – К., 1955.
- **Кирейко В.** Українська рапсодія/ Твори українських композиторів для ф-но. Вип.5. – К., 1979.
- **Колесса М.** Контрасти (з циклу «Картини Гуцульщини») / П'єси українських композиторів для фортепіано. – М., 1978.*
- **Колесса М.** Концертний вальс. 22 №1 / Українська радянська фортепіанна музика. – Т. II, ч.3. – К., 1986.*
- **Косенко В.** Дві поеми-легенди. Ор. 12(e moll, es moll). – К., 1968.*
- **Косенко В.** Поема-легенда. Ор/5 (h moll). – Три мазурки. Ор. 3 (fis moll, Des Dur, cis moll). – Ноктюрн-фантазія. Ор. 4 (cis moll). Концертний вальс. Ор. 22, №1 (fis moll)/ Вибрані твори для ф-но. – К., 1986.*
- **Лисенко М.** Експромт для фортепіано. – К., 1951.
- **Лисенко М.** Ноктюрн. Для ф-но. Ор.9. – К., 1950.
- **Ліст Ф.** Дві п'єси на українські народні теми. Для фп. – К., 1955.
- **Ліст Ф.** Рапсодии. Для фортепіано. Ч.1. (№3 В Dur, №4 e moll) – Будапешт, 1966.
- **Ліст Ф.** Сонеты Петрарки. Для фп. (По вибору). – Л., 1985.
- **Людкевич С.** Пісні ночі. Імпровізована арія. Романс. Гумореска / Вибрані твори для фортепіано. – К., 1989.*
- **Мендельсон-Бартольді Ф.** Рондо-капрічіозо (E Dur). Ор.14. – Харків, 1924.

- *Рахманінов С.* Пьесы-фантазии. – Ор.3. – Музыкальные моменты. – Ор.16. – Десять прелюдий. Ор.23. – Тринадцать прелюдий. 32/ Сочинения для фп. Ч.1 (по выбору). – М., 1975.
- *Ревуцький Л.* Гумореска. Ор.17/ Вибрані фортепіанні твори. – К., 1988.*
- *Сасько Г.* Фантазія / Твори українських композиторів для ф-но. Вип. 8. – К., 1989.*
- *Сасько Г.* Відгомін століть. Цикл п'єс для ф-но. – К., 19982.*
- *Сільванський М.* Ярмарок (Токата) / Твори українських радянських композиторів для ф-но. Вип. 1. – К., 1968.*
- *Скорик М.* Партита №5. Для фортепіано (за вибором). – К., 1979.
- *Українська* фортепіанна музика ХІХ ст. (за вибором). – Т.І. – К., 1973. – Т. ІІ. – К., 1974.*
- *Шамо І.* Гумореска. Танкова / Українська радянська фортепіанна музика. – Т. ІІ, ч.3. – К., 1986.*
- *Шамо І.* Прелюди / П'єси українських композиторів для фортепіано. – М., 1978.*
- *Шопен Ф.* Вальси. – ПСС. – Т. ІХ. Ред. Падеревский (по выбору). – Краков, 1972.
- *Шопен Ф.* Ноктюрны. ПСС. – Т. VII. Ред. Падеревского. – Краков, 1971.
- *Штогаренко А.* Поема / Пед. Репертуар муз. училищ. Фортепіано. Вип. 1. – К., 1968.
- *Шуман Р.* Фантастические пьесы. Для фп. Ор. 12. Ред. Э.Зауэра. – М., 1974.

П'єси віртуозного характеру, етюд

- *Коломієць А.* Шість етюдів-картин. Для фп. – К., 1964.
- *Косенко В.* Етюди *cis moll, cis moll* Етюди для ф-но. Ор. 8. – К., 1966.*
- *Лист Ф.* Етюды. Для фп. №1 (C Dur), №2 (a moll), №7 (Es Dur) – Будапешт, 1966.
- *Лятошинський Б.* Концертний етюд-рондо / Лятошинський Б. Твори для ф-но. – К., 1975.
- *Мошковский М.* Этюды №№2, 5, 11, 15 виртуозных этюдов. Ор. 72. Для фортепиано. – М., 1966.
- *Октавні* етюди. Зб. уклад Г.Ходоровський. – К., 1927.
- *Ревуцький Л.* Два етюди / Фортепіанні твори. – К., 1953.*
- *Рахманинов С.* Этюды-картины. Ор. 33 и Ор. 39. Для фортепиано (по выбору) – М., 1969.
- *Скрябін О.* Етюди Ор. 2 №1; Ор.8 №№2, 4, 5, 12; Ор. 42 №4. Для фортепіано (за вибором). Ред. К.Ігумнова та Я.Мільштейна. – К., 1966.
- *Шопен Ф.* Этюды. Для фортепиано. Ор. 10, Ор. 25 (по выбору). Ред. Л.Оборин, Я.Мильштейн. – М., 1967.

Орієнтовний перелік творів для гри на оркестрових музичних інструментах (приблизна складність)

Баян

- *Бах Й.* Прелюдія та fuga ре мінор (I т. ДТК).
- *Зубицький В.* Карпатська сюїта.
- *Калінніков В.* Ноктюрн.

- *Подгорний В.* Фантазія на тему рос.н.п. «Полосинька».

Бандура

За шкалою	Визначення	Характеристика відповідей абітурієнта
-----------	------------	---------------------------------------

- *Бах Й.* Прелюдія та fuga до мажор.
- *Дремлюга М.* Соната № 2.
- *Баштан С.* Варіації на тему укр.н.п. «Йшли корови із діброви».
- *Гриньків Р.* Експромт.

Скрипка

- *Бах Й.* Партити для скрипки соло (на вибір).
- *Мендельсон Ф.* Концерт.
- *Давид Ф.* Капріччіо.
- *Скорик М.* Іспанський танець.

Гітара

- *Бах Й.* Лютневі сюїти (на вибір).
- *Шевченко А.* Карпатська рапсодія .
- *Альбеніс І.* Астурія.
- *Вилла Лобос А.* Бразильський танок.

- **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТА ДО
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ВОКАЛ»**

		<i>Академічний</i>	<i>Народний</i>	<i>Естрадний</i>
0-99 бали	Низький	Художня невідповідність виконання стильовим та жанровим особливостям творів. Неартистичне виконання творів. Нездоровий голосовий апарат. Помилки в інтонуванні, невірне звуковидобування, нечітка співацька артикуляція та дикція, неволодіння диханням. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми поверховий, відсутня характеристика теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору.	Художня невідповідність виконання стильовим та жанровим особливостям творів. Неартистичне виконання творів. Нечіткість вимови іншомовних слів; нерозуміння текстового змісту; невміння передавати особливості народної мелодики. Нездоровий голосовий апарат. Помилки в інтонуванні, невірне звуковидобування, нечітка співацька артикуляція та дикція, неволодіння диханням. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми поверховий, відсутня характеристика теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору.	Художня невідповідність виконання стильовим та жанровим особливостям творів. Неартистичне виконання творів. Нездоровий голосовий апарат. Помилки в інтонуванні, невірне звуковидобування, нечітка співацька артикуляція та дикція, неволодіння диханням. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми поверховий, відсутня характеристика теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору.
100-139 балів	Задовільний	Здоровий голосовий апарат. Недостатньо артистичне виконання творів та інтерпретація його художнього образу. Слабка вокальна технічна підготовка, вади в інтонуванні, у співацькій артикуляції та дикції. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми неповний з частковою	Здоровий голосовий апарат. Недостатньо артистичне виконання творів та інтерпретація його художнього образу. Слабка вокальна технічна підготовка, вади в інтонуванні, у співацькій артикуляції та дикції. Вокально-педагогічний аналіз	Здоровий голосовий апарат. Недостатньо артистичне виконання творів та інтерпретація його художнього образу. Слабка вокальна технічна підготовка, вади в інтонуванні, у співацькій

		характеристикою теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору.	твору з програми неповний з частковою характеристикою теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору.	артикуляції та дикції. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми неповний з частковою характеристикою теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору.
140-169 балів	Достатній	Артистичне виконання твору з власною інтерпретацією його художнього образу. Достатня вокально - технічна підготовка з окремими інтонаційними неточностями. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми змістовний, але з окремими помилками в характеристиках, стильових і жанрових особливостей твору.	Артистичне виконання твору з власною інтерпретацією його художнього образу. Розуміння текстового змісту твору, але нечіткість вимови іншомовних слів. Достатня вокально-технічна підготовка з окремими інтонаційними неточностями. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми змістовний, але з окремими помилками в характеристиках, стильових і жанрових особливостей твору.	Артистичне виконання твору з власною інтерпретацією його художнього образу. Достатня вокально-технічна підготовка з окремими інтонаційними неточностями. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми змістовний, але з окремими помилками в характеристиках, стильових і жанрових особливостей твору.
170-200 балів	Високий	Артистичне виконання твору з власною інтерпретацією його художнього образу. Вокально-технічна досконалість виконання твору (здоровий голосовий апарат, співацька постава, чистота інтонації, якість	Артистичне виконання твору з власною інтерпретацією його художнього образу. Чіткість вимови іншомовних слів; розуміння текстового змісту; вміння передавати особливості народної мелодики.	Артистичне виконання твору з власною інтерпретацією його художнього образу. Вокально-технічна досконалість виконання твору (здоровий

		<p>звуквидобування, співацька артикуляція та чітка дикція, міра володіння диханням). Логічне фразування, складність мелодичного матеріалу, відчуття тональності, темпоритму і драматургії твору. Художня відповідність емоційно-образного відтворення стильовим і жанровим особливостям твору. Вокально-педагогічний аналіз твору з програми змістовний, з характеристикою теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору. Визначено методичні поради по вивченню твору.</p>	<p>Вокально-технічна досконалість виконання твору (здоровий голосовий апарат, співацька постава, чистота інтонації, якість звуквидобування, співацька артикуляція та чітка дикція, міра володіння диханням). Художня відповідність емоційно-образного відтворення стильовим і жанровим особливостям твору. Аналіз змістовний, з характеристикою теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору; Визначено методичні поради по вивченню твору</p>	<p>голосовий апарат, співацька постава, чистота інтонації, якість звуквидобування, співацька артикуляція та чітка дикція, міра володіння диханням). Художня відповідність емоційно-образного відтворення стильовим і жанровим особливостям твору. Аналіз змістовний, з характеристикою теоретичних, методичних, вокальних, стильових і жанрових особливостей твору. Визначено методичні поради по вивченню твору</p>
--	--	---	---	--

Тривалість відповіді з фахового випробування з дисципліни «Вокал» **20 хвилин** на одного абітурієнта.

Орієнтовний список вокальних творів для виконання

Твори українських композиторів

- ***Білаш О.*** Два кольори. Світи нам, матінко. Цвітуть осінні тихі небеса. Як надійшла любов. Журавка.
- ***Гулак-Артемівський С.*** Пісня Карася, каватина Султана, арія Султана (з опери «Запорожець за Дунаєм»). Стоїть явір над водою.
- ***Заремба В.*** На городі коло броду.
- ***Кос-Анатольський А.*** Чотири воли пасу я. Гей, тополі мої. Я лиш про тебе мрію. Ой ти, дівчино, з горіха зерня. Попливли вечірні думи. Ой візьму відерце чистої води.

- **Лисенко М.** Пісня Миколи «Та немає в світі гірш нікому; Гомін, гомін; Вітер віє горою»; Пісня Виборного «Дід рудий»; «Ой під вишнею» (з опери «Наталка-Полтавка»), Пісня Тараса «Гей літа орел», арія Остапа (з опери «Тарас Бульба»). Безмежне поле.
- **Лисенко М.** Дві пісні Наталки. Пісня Петра (з опери «Наталка-Полтавка»). Чого вода коломутна. Віють вітри. Айстри. Ой я нещасний. Смутної провесни. Нічого, нічого. Садок вишневий коло хати.
- **Лятошинський Б.** Якби мені не тиночки. Ой у полі тихий вітер віє. Ой маю я чорні брови.
- **Майборода Г.** Не дивися на місяць весною. Обр.укр.нар.п. «Ой заграйте, музики». Дивною і вічно молодую. Гаї шумлять. Кувала зозуля. Не минай з погордою. Песня скитальця. Вновь к тебе. О матері (з опери «Арсенал»)
- **Ревуцький Л.** Ой знати, знати. Ой вийся, хмелю. Прилетіла перепілонька.
- **Рожавська Ю.** Летять, ніби чайки. Лелека. Чарівна сопілочка. Встаю. Піла. Дождик.
- **Скорик М.** Ой надіну черевички. Хиляються ворота.
- **Стеценко К.** Вечірня пісня. О на дивуйсь. Хотіла б я піснею стати. Стелися, барвінку. Плавай, плавай, лебедонько. Колискова Килини (з муз. драми «Про що тирса шелестіла»). Колядки й щедрівки.
- **Степовий Я.** Три шляхи. Серенада «Тихо в блискучім промінні». Місяць ясенесенький. Дихають тихо акації. Обробки укр.нар.п.: Ой ти місяцю. Стороною дощик іде. Ой горе тій чайці. Вітер, вітер коло хати.
- **Шамо І.** Песенка о вежливости. Пісня про щастя. Як надійшла любов.

Твори зарубіжних композиторів

1. **Бах Й.С.** Уходит день. За рекою старий дом. Арія из оратории «Страсти по Матфею» («О, сжался...»).
2. **Бізе Ж.** Хабанера (з опери «Кармен»). Прощание арабской женщины.
3. **Гріг Е.** Стара пісня. Дитяча пісня. Захід сонця. Лісна пісня.
4. **Гуно Ш.** Баллада о фульском короле (из оперы «Фауст»).
5. **Доніцетті Г.** Аріозо Неморіно (з опери «Любовний напій»).
6. **Даргомижський А.** Не скажу нікому. Я все еще его, безумная, люблю. 16 лет. Чаруй меня, чаруй. Песня Ольги «Как у нас на улице», арія Наташи «Ах, прошло то время» (из оперы «Русалка»).
7. **Косенко В.** Я пережил свои желанья. Вони стояли мовчки.
8. **Ліст Ф.** Как утро, ты прекрасна. Лорелея. Песня Миньоны.
9. **Моцарт В.А.** Дві арії Фігаро (з опери «Весілля Фігаро»). Серенада дон Жуана, арія Лепорелло (з опери «Дон Жуан»). Каватина Фігаро из 1 акта оперы «Свадьба Фигаро» («Если захочет барин попрыгать»).
10. **Мусоргський М.** Пісня Шинкарки (з опери «Борис Годунов»). Арія Шакловитого (з опери Хованщина). Забутий Гопак. Колыбельная Еремушки.
11. **Прокоф'єв С.** Пісня «Мертве поле» (з кантати «Олександр Невський»), Пісня про бобра (з кінофільму «Іван Грозний»).
12. **Штогаренко А.** Поверь, ты все в моей судьбе.

Народні пісні

- **Історичні пісні:** Нема в світі правди (псальма). Ой попід гай зелененький. Виряджала мати сина. Наступила чорна хмара. Куди їдеш, орле. Родимий краю, село родиме (романс).

- **Календарно-обрядові пісні:** Да стояла Маринка на межі (купальська). Переманочка чорная галочка (петрівчана). Масляная, оце я йду (масляна). Ой котився вінчичок по полю (жниварська).
- Ой, глибокий колодязю (арія з фольк-опери Є.Станковича "Русальчині купала")
- **Родинно-побутові:** Вийди, вийди, зірко. Тиха, тиха вечеронька. Світи, світи, місяць. Мамко моя, мамко. В того доля ходить полем.
- **Весільні пісні:** Думай, подруженько. Гілочко завиваємо. Ви ж бояри молодесенькі. Так рано, моя ненько.
- **Колискові пісні:** Ее, коточок. Колисала я дитиноньку маленьку (обр. А.Авдієвського) Ой, ходить сон (обр.В.Калініченка). Ой спи, дитя, без сповиття
- **Жартівливі:** Умираю, моя мати. Терен, мати, коло хати. Кину кужіль на полицю. Ой я знаю, що гріх маю.
- **Обробки народних пісень:** Ой кряче, кряче та чорний ворон. (обр. А. Коціпінського). Ой коню, мій коню (обр. М. Лисенка).З того часу, як женився (обр. А. Єдличка). У Києві на ринку (обр.М.Лисенка). Ой доки ж я, безталанна (обр. В. Шпакова), Чи ти, ненько, чула (обр. А. Кулика), Коло мої хати зацвіли блавати (обр. В. Самойленка), Там, де ятрань круто в'ється (обр. В. Йориша), Ой пішла я в ліс по опеньки (обр. М. Шраменка), На городі терниця (обр. А. Гайденка)
- **Пісні інших народів:** По песку вода течет (російська).Ой ми ходзілі, ой ми блудзілі (білорус. колядка). Жыли-были два брата (рос. духовна). U czystym polu pozieleniala (польська). Потихоньку бояре (рос. весільна). Чия ж гето толочіца (білорус. обжинкова). Besame mucho (мексиканська, обр.М.Шумського).Пой о любви, вольнка (французька, обр. М.Чарданського). Спи, моя милая (чеська, обр.В.Неедали). В мире есть красавица одна (угорська, обр. Шентирмай). Пернетта (французька, обр.В д' Енді).

Естрадні твори

- **Валлер Т.** ["Ain't mesbehavin..."](#) ("Я не веду себя плохо...") з однойменного мюзиклу.
- **Гладков Г.** [Прощальная песня Хенрика](#). З мюзиклу «Дороже жемчуга и злата».
- **Івасюк В.** Нестримна течія. Я піду в далекі гори. Балада про отчий дім. У доли своя весна. Там за горою, за крем'яною. Пісня буде поміж нас. Лише раз цвіте любов.
- **Керн Дж.** ["Дим"](#) із мюзиклу "Роберта".
- **Кириліна І.** Коліскова зорі. Ой вербо, вербо. Лелеча доля. Не рубай ліщину.
- **Ллойд-Уеббер,** ["The Phantom of the Opera"](#) (дуєт Кристина и Привида) із однойменного мюзиклу. ["Memory"](#) ("Пам'ять") із мюзиклу "Cats",
- **Лоу Ф.** ["Я танцевать хочу"](#) з мюзиклу "Моя прекрасная леди".
- **Мозговий М.** Минає день. Край, мій рідний край.
- **Поклад І.** Чарівна скрипка. Дикі гуси.
- **Рибніков А.** Арія Зірки із мюзиклу "Звезда и смерть Хоакина Мурьеты"
- **Роджерс Р.** ["Едельвейс"](#) із мюзиклу "Звуки музики".
- **Врисусе Л.** ["Who can I turn to"](#) із мюзиклу "Road of the grease paint, the smell of the crowd" ("Р'єв грима, запах толпы")

- *Gershwin G.,I.* They can't take that away from me. Пісня з к/ф «Давайте потанцюємо».

План художньо-педагогічного аналізу вокального твору з програми магістра

- Назва твору, жанр, рік написання, автори;
- Характеристика форми, змісту твору;
- Аналіз поетичного тексту;
- Аналіз засобів музичної виразності (авторські вказівки, ладотональний план, мелодія, темп, ритм, динаміка);
- Музична драматургія твору (інтонація, фразування, кульмінація), художній образ;
- Аналіз засобів сценічної виразності (міміка, жест, мізансцена);
- Оцінити художню та педагогічну значимість вокального твору;
- Аналіз вокально-технічних труднощів;
- Дати методичні поради по створенню та передачі емоційного настрою твору.

- **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТА ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МУЗИКИ**

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>
0-99 бали	<i>Низький</i>	Відповідь на одне з трьох запитань, є неточності та помилки у визначеннях і музичних прикладах. Музичний аналіз твору з великою кількістю помилок. Слабка ерудиція та музично-теоретична підготовка.
100-139 балів	<i>Задовільний</i>	Поверхова відповідь на два запитання з трьох, є помилки у визначеннях та музичних прикладах. Музичний аналіз твору неповний. Музично-теоретична підготовка задовільна.
140-169 балів	<i>Достатній</i>	Відповідь на всі запитання змістовна, аналіз твору повний, але з незначними неточностями. Музично-теоретична підготовка достатня.
170-200 балів	<i>Високий</i>	Відповідь на всі питання вірна, термінологічно точна, з музичними ілюстраціями. Аналіз твору повний, змістовний, з характеристикою стильових особливостей та засобів музичного мистецтва. Широка ерудиція, музично-теоретична підготовка на високому рівні.

Тривалість фахового випробування з теорії та історії музики **20 хвилин** на одного абітурієнта.

Питання з дисциплін музично-теоретичного циклу

- Принципи тональної гармонії: повна функціональна система мажору та мінору, види акордів, їхні обернення, розташування у чотирьохголосній хоровій фактурі. Гармонічне та мелодичне з'єднання акордів секундового, терцового, кварто-квінтового співвідношення на конкретних прикладах.
- Гармонія романтиків. Альтерація акордів групи S і D.
- Акорди групи подвійної доміанти та їхні функціонально виразні можливості. Альтерація в акордах DD.
- Неакордові звуки: визначення, види, приклади.
- Спорідненість тональностей та типи модуляцій. Техніка модуляції у тональності I ступеня спорідненості.
- Принципи поліфонічного багатоголосся та його види.
- Фуга як найвища поліфонічна форма.
- Період як структурна одиниця гомофонних форм та як самостійна форма.
- Репризні форми: проста двохчастинна, проста та складна три частинна, рондо.
- Сонатна форма як найвища діалектична форма тональної музики.

Питання з дисциплін музично-історичного циклу

- Художньо-естетичні принципи музичного романтизму.
- Лірична мініатюра у творчості Ф.Шопена: новаторство у трактуванні жанрів.
- Художньо-естетичні тенденції сучасної української музики на прикладі творчості М.Скорика, Є. Станковича, В. Сильвестрова.
- Творчість К.Дебюссі як взірць імпресіоністичного стилю (особливості образності та музичної мови).
- Образно-стилістичні особливості хорової спадщини М.Леонтовича.
- Значення Б.Лятошинського в українській музиці ХХ століття.
- Особливості музичної драматургії опери П.І.Чайковського «Пікова дама».
- Особливості героїко-драматичного симфонізму Л.Бетховена на прикладі симфонії №9.
- Творчі досягнення Д.Верді у галузі реалістичного музичного театру – на прикладі опер «Ріголетто» та «Травіата» (за вибором).
- Новітні художні напрями у західноєвропейському мистецтві ХХ століття: експресіонізм, авангардизм, неокласицизм, неоромантизм, неофольклоризм

Список музичних творів для аналізу

- Чайковський П.І. П'єса з циклу «Пори року» (за вибором).
- Сильвестров В. П'єса з фортепіанного циклу «Дитяча музика».
- Бородін О. «Спящая княжна».
- Бетховен Л. Соната №6 (I частина) або №8 (I частина).
- Гріг Е. Танок Анітри.
- Косенко В. «Не хочуть купити ведмедика» з циклу «24 дитячі п'єси».
- Глінка М. Персидський хор з опери «Руслан та Людмила».
- Шух М. «Minuetto 1» з циклу «Старовинні галантні танці».
- Шуман Р. №1 з фортепіанного циклу «Метелики».
- Скрябін О. Прелюдія №10 op.11.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ АБІТУРІЄНТА
ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ**

<i>Бали</i>	<i>Рівень</i>	<i>Характеристика рівня підготовленості абітурієнта</i>
0-99	<i>Низький</i>	<p>1.Неволодіння мануальною технікою диригування та відсутність емоційної виразності диригентських жестів, несформованість мімічних умінь та прийомів невербального спілкування з концертмейстером.</p> <p>2.Художньо та технічно недосконала гра партитури.</p> <p>3. Аналіз хорового твору неповний, відсутні основні відомості про авторів творів, має суттєві помилки характеристика музичної форми, фактури, вокально-хорових та виконавських особливостей.</p>
100-139	<i>Задовільний</i>	<p>1. Слабке володіння мануальною технікою диригування (недостатня чіткість та виразність диригентських жестів, слабкий рівень сформованості мімічних умінь та прийомів невербального спілкування з концертмейстером.</p> <p>2. Слабкий рівень технічної майстерності виконання партитури, недостатній рівень художнього виконання.</p> <p>3. Аналіз хорового твору частковий, неточності у визначенні музичної форми, фактури, теситурних умов хорових партій, вокально-хорових та виконавських труднощів.</p>
140-169	<i>Достатній</i>	<p>1. Достатнє володіння мануальною технікою диригування, демонстрація сформованих умінь вербально-мімічної комунікації, поряд з емоційною виразністю є незначні вияви невідповідності диригентських жестів засобам музичної виразності.</p> <p>2. Технічна майстерність виконання партитури на достатньому рівні, але рівень осмислення художньо-образного змісту твору є недовершеним.</p> <p>3.Анотація творів повна, змістовна, але є незначні неточності в характеристиці музично-теоретичних, вокально-хорових та стильових особливостей партитури.</p>
170-200	<i>Високий</i>	<p>1.Вільне володіння мануальною технікою диригування, глибоке проникнення в авторський задум з переконливою інтерпретацією творів, артистичність виконання та емоційна виразність диригентських жестів. Демонстрація волевих якостей, активності і самостійності при виконанні хорового твору; наявність окремих лідерських якостей (волі, рішучості,</p>

		цілеспрямованості). 2. Технічно та художньо досконале виконання партитури на фортепіано. 3. Анотація творів повна, змістовна, з характеристикою стильових, музично-теоретичних, вокально-хорових та диригентсько-виконавських особливостей партитури.
--	--	---

Тривалість фахового випробування з хорового диригування - **20 хвилин** на одного абітурієнта.

- Диригувати під фортепіано два твори, різні за стилем і жанром (один з них - *a cappella*).
- Зіграти на фортепіано партитуру твору *a cappella* для мішаного хору – з нот (орієнтовний список творів додається).
- Зробити усний музично-теоретичний та вокально-хоровий аналіз партитури хорового твору

Орієнтовний список хорових творів для диригування (приблизна складність)

Аренський О., вірші О.Пушкіна, Анчар
Бортнянський Д., Хоровий концерт № 28
Бортнянський Д., Хоровий концерт № 32
Бріттен Б., Missa Brevis in D
Гаврилець Г. ....Засвічу свічу
Зубицький В., вірші Т. Шевченка, Праведная душе
Лисенко М., Хори з опери «Іван Гус»
Лятошинський Б., вірші Т. Шевченка, Тече вода в синє море
Лятошинський Б., вірші Т. Шевченка, Із-за гаю сонце сходить
Лятошинський Б., вірші Ю.Тютчева, Рим ночью
Монтеверді К., Cantate Domino
Моцарт А., Частини з Реквієму
Поклад І., Весільна пісня з мюзикла «Ніч перед Різдрвом»
Пуленк Ф., Частини з Меси
Ревуцький Л., вірші Т. Шевченка, Ой чого ти почорніло
Ревуцький Л. .... Три веснянки
Січинський Д., вірші Т. Шевченка, Кантата «Лічу в неволі»
Скорик М., вірші І.Франка, Кантата «Весна», ч.І
Станкович Є., вірші Т. Шевченка, Садов вишневий коло хати
Стеценко К. Милість спокою (з Літургії Св. Іоанна Златоуста)
Свірідов Г., вірші С. Єсеніна, Молотьба
Укр. нар. пісня в обр. А. Авдієвського, Ой, там за лісочком
Укр. нар. пісня в обр. А. Авдієвського, Як була я маленька

Укр. нар. пісня в обр. Б. Лятошинського, Ой, у полі три криниченьки

Форе Г., Частини з Реквієму

Чайковський П., Проводи масленицы (з музики до казки О. Островського «Снегурочка»)

Шамо І., Хори з фольк-опери «Ятранські ігри»

Орієнтовний список хорових творів для гри партитури (приблизна складність)

Гречанінов О., вірші О. Толстого, Над неприступной крутизной

Депре Ж. Qui tollis (з меси «Pange lingua»)

Дичко Л., Частини з Урочистої Літургії

Іпполітов-Іванов М., переклад з німецьк. *М. Михайлова*, Ночь

Колядка в обр. О. Кошиця, Янголи в небі

Кюї Ц., вірші *Ф. Сологуба*, Воды

Лассо О., Motetus Salve Regina

Леонтович М., Благослови, душе моя (з Літургії Св. Іоанна Златоуста)

Лисенко М., вірші *Т. Шевченка*, Сон (із поеми «Сон»)

Моцарт А., Ave verum corpus

Палестрина Д., Ave Regina. Мотет

Тансєв С., вірші *А. Хомякова*, Альпи

Укр. нар. пісня в обр. А. Авдієвського, сл. *Т. Шевченка*, Думи мої, думи мої

Укр. нар. пісня в обр. А. Авдієвського, Ой у лузі калина стояла

Укр. нар. пісня в обр. А. Авдієвського, Як була я маленька

Укр. нар. пісня в обр. Є. Козака, вірші *Т. Шевченка*, Думи мої

Укр. нар. пісня в обр. Є. Козака, Якби мені черевики

Укр. нар. пісня в обр. Ф. Колесси, В гаю зелененькім

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича, Ой піду я лугом

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича, Пряля

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича, Чорнушко-душко

Укр. нар. пісня в обр. К. Стеценка, Ой на річці, на Дунаї

Чайковський П., вірші *М. Лермонтова*, Ночевала тучка золотая

Чесноков П., вірші *Ф. Тютчева*, Альпи

Шух М. Закликання весни

Шух М. Тиха молитва

Яковчук О. Веснянка

План усної анотації одного з представлених творів

- *Короткий літературно-художній аналіз твору* (короткі відомості про творчість композитора, загальна характеристика його творчого стилю, історія написання хорового твору, літературно-стилістичний аналіз поетичного тексту).
- *Музично-теоретичний аналіз твору* (форма твору, фактура, ладотональний план, гармонія, метроритм, мелодика твору, характер супроводу).
- *Вокально-хоровий аналіз* (тип і вид хору, діапазони хорових партій, теситурні умови, інтонаційні труднощі, ритмічні труднощі, досягнення строю, ансамблю).

- *Виконавський аналіз* (динамічний план твору, трактування темпу та агогіки в зв'язку з образно-емоційною палітрою хорового твору, фразування, місцеві та загальна кульмінації, звуковедення та його співвідношення з дикційними й динамічними особливостями, співацьке дихання, диригентські труднощі).

ВИМОГИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ за спеціальністю «МЕТОДИКА МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ»

- співбесіда, під час якої демонструються знання з історії, теорії та методики та розвитку музичної освіти в Україні та світі (орієнтовні питання додаються);
- виконання пісні під власний супровід (для учнів будь-якого віку на вибір абітурієнта);
- виконання на музичному інструменті твору для слухання музики /музичного сприймання (з програм для загальноосвітніх навчальних закладів «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» на вибір абітурієнта).

Орієнтовні питання для співбесіди за спеціальністю «МЕТОДИКА МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ»

- Аналіз-інтерпретація музичних творів як метод розвитку художньої культури.
- Виховна функція музичного мистецтва.
- Дидактична структура уроку музики.
- Діалогічний підхід до побудови змісту музичного виховання в основній школі.
- Духовна музика як важливий пласт музичної культури.
- Завдання музичної освіти в умовах відродження української національної культури.
- Інтерактивні методи на уроках музичного мистецтва.
- Метод педагогічного спостереження.
- Методи естетичного виховання підлітків.
- Методи розвитку звуковисотного слуху у дітей молодшого шкільного віку.
- Методи розвитку метро-ритмічних здібностей учнів початкової школи.
- Методи стимулювання творчої активності особистості засобами мистецтва.
- Методика розучування пісні.
- Музикування на елементарних музичних інструментах у творчому розвитку молодших школярів.
- Музично-дидактичні ігри як метод музичного виховання школярів різного віку.
- Народна творчість та її роль в естетичному вихованні учнів.
- Об'єктивні та суб'єктивні критерії естетичної оцінки музичного твору.
- Особливості інноваційного навчання і виховання учнівської молоді на уроках мистецтв.
- Педагогічна оцінка на уроках музичного мистецтва.
- Поняття художньо-педагогічної інтерпретації музичного твору.

- Роль і місце учителя музичного мистецтва в сучасній освіті.
- Сутність естетичного виховання.
- Сутність проблемного навчання.
- Сучасні педагогічні технології у діяльності учителя музичного мистецтва.
- Форми і методи позакласної музично-виховної роботи.
- Характеристика музичних здібностей школярів.

Орієнтовний список пісень для виконання під власний супровід

Ведмедеря М., вірші К. Перелісної, Молитва
Ведмедеря М., вірші Ю.Хандожинської, Це моя Україна
 муз. і сл. *Житкевич А., Все це потрібно мені*
Злотник О., вірші О.Вратарьова, Мамина пісня
Кириліна І., вірші П. Воронька, Засмутилось кошеня
Кириліна І., вірші П. Воронька, Не такий апельсин
Кириліна І., вірші В. Скомаровського, Пісенька
Раковський В., вірші В. Тарасенка, В долонях рідної землі
Фільц Б., вірші Л. Українки, На зеленому горбочку
 муз. і сл. *Янушкевич О., Квіти для мами*
Янушкевич О., вірші Л.Маслової, Мамина усмішка

Орієнтовний список пісень для слухання музики/музичного сприймання

Бах Й. Прелюдії до мажор, до мінор (з I т. «Добре темперованого клавіру»);
Бетховен Л. Весела. Сумна.
Кабалевський Д. Варіації на японську народну тему
Косенко В. Дощик
Моцарт В. Варіації на тему французької пісні
Моцарт В. Рондо в турецькому стилі
Рахманінов С. Італійська полька
Ревуцький Л. Пісня
Сильванський М. Пташка і киця
Чайковський П. Частини з дитячого альбому
Шопен Ф. Мазурка ля мінор

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ АБІТУРІЄНТА

ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

за спеціальністю «МЕТОДИКА МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ»

<i>Бали</i>	<i>Рівень</i>	<i>Характеристика рівнів підготовленості абітурієнта</i>
-------------	---------------	--

0-99	<i>Низький</i>	1. Відповіді на два запитання неповні, поверхові, малозмістовні. Є неточності та суттєві помилки. 2. Неартистичне виконання пісні під власний супровід, порушення динамічного балансу між співом та інструментальним супроводом, є вокально-інтонаційні неточності, нечітка дикція та співацька артикуляція. 3. Художньо та технічно недосконале виконання твору для слухання.
100-139	<i>Задовільний</i>	1. Відповідь на одне з двох запитань. Часткове розкриття сутності, наявність помилок. 2. У виконанні пісні під власний супровід виявляються незначні інтонаційні неточності, виконання недостатньо артистичне та емоційне, динаміка між співом та інструментальним супроводом збалансована. 3. Слабкий рівень технічної майстерності виконання твору для слухання, недостатній рівень художньо-образного виконання.
140-169	<i>Достатній</i>	1. Відповідь на всі запитання змістовна, але з незначними неточностями. 2. Виконання пісні під власний супровід інтонаційно чисте, у динамічному балансі між співом та інструментальним супроводом, але недостатньо артистичне та емоційне. 3. Рівень технічної майстерності виконання твору для слухання є достатнім, але художній зміст виконуваного твору не розкритий у повній мірі.
170-200	<i>Високий</i>	1. Відповідь на всі питання правильна, повна, розгорнута. Абітурієнт демонструє широку ерудицію у питаннях з методики музичної освіти. 2. Виконання пісні під власний супровід – інтонаційно чисте, артистичне та емоційно переконливе, є динамічний баланс між співом та інструментальним супроводом. 3. Технічно досконале та художнє виконання твору для слухання.

Рекомендована література

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
2. Завалко К.В. Самовдосконалення вчителя музики: теорія та технологія: монографія. Черкаси, 2007. 274 с.
3. Михайличенко О.В. **Основи загальної та музичної педагогіки: історія та теорія: Навчальний посібник (двомовний).** Суми: вид-во «Козацький вал», 2009. **208 с.** URL: chtyvo.org.ua/authors/Mykhailychenko_Oleh/Osnovy_zahalnoi_ta_muzychnoi_pedagogiky/
4. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). К.: Освіта України, 2008. 274 с.

5. Ростовський О.Я. Методика викладання музики у початковій школі: навч.-метод. посібник / О.Я. Ростовський. – [2-е вид., доп.]. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2000. – 216 с.
6. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі: навч.-метод. посібник / О.Я. Ростовський. – [2-е вид., доп.]. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2001. – 272 с.
7. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприймання: навч.-метод. посібник / О.Я. Ростовський. – К.: ІЗМН, 1997. – 248 с.
8. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
9. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібник / О.П. Рудницька. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360с.
10. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти. Кіровоград, 2014. 527 с. URL: https://andronum.com/index.php?dispatch=products.download_fragment2&product_id=17020

**Тривалість фахового випробування за спеціальністю «МЕТОДИКА
МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ» - 20 хвилин на одного абітурієнта.**

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 100-123 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Факультету мистецтв НПУ імені М.П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань і умінь абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто приймав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

- **Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М.П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.**